

RiksSår

Nationellt kvalitetsregister
för svårläkta sår

Verksamhetsberättelse 2023

www.rikssar.se

Innehåll

Inledning.....	3
Registerorganisationen.....	3
RiksSårs styrgrupp	3
Anslutning- och täckningsgrad.....	4
Databasen	5
Ändringar av variabler och inmatning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Ändringar av utdata och rapporter.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Datakvalitet och missing data.....	5
Hemsidan.....	5
Aktiviteter 2022	5
Användardag.....	6
Styrgruppsmöte	6
Arbetsutskott	6
Samverkan med NPO	6
Samverkan med andra nationella kvalitetsregister.....	6
Samverkan med patient-/brukarföreningar	6
Samverkan med industrin	7
Journalintegration	7
Kommunikationsinsatser	7
Övriga aktiviteter	8
Forskningsaktiviteter under året.....	8
Pågående forskningsprojekt	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Vetenskapliga publikationer 2022.....	8
Övergripande om personal	8
Sammanfattande kommentar om ekonomi	9
Attesträtt.....	9
Några avslutande rader	9

Inledning

Flera av de nationella arbetsprocesserna, kopplade till patienter med svårläkta sår och personal som träffar och behandlar dem, som påbörjades och pågick under 2022 kunde under året 2023 färdigställas och publiceras. I februari 2023 publicerades vårdprogram svårläkta sår och personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp svårläkta sår. Arbetet med patientutbildning på stöd- och behandlingsplattformen blev också färdigställd och kommer lanseras i februari 2024. RiksSår är i dagsläget det enda uppföljningsverktyget av vårdförloppet svårläkta sår. RiksSår har under året 2023 utvecklat, tillsammans med UCR, en rapport med de 9 indikatorer som följer upp vårdförloppet. Detta kommer ge enheterna möjlighet att skapa en uppföljningsrapport som går helt i linje med vårdförloppet.

Registerorganisationen

Som tidigare år tecknades en ny överenskommelsen mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och regeringen om stöd till Nationella kvalitetsregister.

Den lokala organisationen runt RiksSår är oförändrad sedan föregående år. RiksSårs organisation består av:

- Region Jönköping som är Centralt personuppgiftsansvarig myndighet (CPUA-myndigheten), CPUA har det yttersta ansvaret för RiksSår.
- Registercentrum SydOst (RCSO) som är den organisatoriska enhet som är utsedd att förvalta RiksSår.
- Uppsala Clinical Research Center (UCR) som tillhandahåller den databas där registrets data lagras.
- Registerhållare och registerstyrgrupp som ansvarar att registret utformas i enlighet med nationella överenskommelsen, CPUA:s styrdokument och verksamheternas behov. Registerhållaren ansöker om medel hos Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för att driva registret.

RiksSårs styrgrupp

Under september månad valdes Kristina Nordin, Maria Boström och Jessica Lind in som nya styrgruppsmedlemmar. Kristina Nordin, projektledare, Region Blekinge valdes in då hon tog över rollen som registerkoordinator den 1 oktober. Maria Boström, distriktssköterska och verksamhetsutvecklare, Region Kronoberg valdes in då hon tog över rollen som registerhållare 1/1 2024. Jessica Lind är sjuksköterska och representerar STRAMA i styrgruppen. Styrgruppen har, som tidigare, en bred geografisk och professionell förankring i hela vårdkedjan. Följande specialistföreningar finns representerade i RiksSårs styrgrupp: Sårjuksköterskor i Sverige (SSiS), Svensk sjuksköterskeförening, Distriktssköterskeföreningen (DSF), Svensk Förening för Sjuksköterskor i Diabetesvård, Svensk Förening för Allmänmedicin (SFAM), Distriktsläkarföreningen (DLF), Sveriges läkarförbund (SLF), Svenska Sällskapet för Dermatologi och Venereologi (SSDV), Svensk Kirurgisk Förening, Svensk Geriatrisk Förening (SGF), STRAMA, RG Aktiv Rehabilitering (ideell förening för personer med ryggmärgsskada).

Arbetsutskott

Nina Åkesson, registerhållare, Sårcentrum Blekinge, Lyckeby, distriktssköterska, fil. mag.
Anna Davnert, registerkoordinator, Sårcentrum Blekinge, undersköterska
Hanna Wickström, ordförande i RiksSårs styrgrupp, Sårcentrum Blekinge, specialist i allmänmedicin

Jenny Roxenius, projektledare.

Från augusti 2023;

Maria Boström, Distriktssköterska och verksamhetsutvecklare Region Kronoberg.

Kristina Nordin, projektledning, Region Blekinge.

Företrädare för patienter/brukare

Inger Jardevi, Älmhult

Harry Hansson, Malmö

Övriga styrgruppsledamöter

Rut F Öien, specialist i allmänmedicin, docent, ordförande i NAG Svårläkta sår

Maria Kusagård, Kristianstad kommun, arbetsterapeut, verksamhetsutvecklare, kommunkoordinator

Lena Blomgren, Venöst Centrum Karlskoga och Kärl-Thoraxkliniken Örebro, kärlkirurg, docent, ordförande i NAG Venös sjukdom i benen, varicer och venösa bensår

Åsa Boström, Uppsala, dermatolog, docent

Cecilia Fagerström, Linnéuniversitetet, Kalmar, sjuksköterska, professor

Alexandra Forssgren, Sårcentrum, Skaraborgs sjukhus, Skövde, dermatolog

Ulla Hellstrand Tang, Ortopedteknik, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, leg. överortopedingenjör, med. dr

Astrid Lundevall, STRAMA Stockholm, specialist i allmänmedicin, enhetschef

Olle Nelzén, Sårcentrum, Skaraborgs sjukhus, Skövde, kärlkirurg, docent

Kristina Malmsten, Senior Alert och SKR, distriktssköterska, utvecklingsledare

Christina Monsen, Avdelning strategisk Omvårdnadsutveckling Skånes universitetssjukvård, Malmö, sjuksköterska, med.dr.

Lill-Marie Persson, Sårcentrum, Skaraborgs sjukhus, Skövde, dermatolog, överläkare

Liselott Sahlberg, Regionalt cancercentrum Stockholm Gotland, processledare och samordnande kontaktsjuksköterska, hudcancerprocessen

Madeleine Stenius, Aleris Rehab Station Stockholm, undersköterska

Sandra Strand, arbetsterapeut

Hedvig Örneholm, Skånes Universitetssjukhus, Malmö, ortopedkirurg, med dr.

Jan Apelqvist, endokrinolog, docent, Skånes Universitetssjukhus, Malmö

Linda Jervidal, sårkoordinator, Jämtland/Härjedalen, distriktssköterska

Jessica Lind, Sjuksköterska, STRAMA

Anslutning- och täckningsgrad

Som tidigare år har stora delar av aktiviteterna under 2023 syftat till att öka registrets anslutnings- och täckningsgrad. Tre större verksamheter har anslutit till RiksSår under året: Göteborg stad, Malmö stad, Bensårscentrum Södersjukhuset.

En ny modell för beräkning av täckningsgrad är under framtagande i samarbete med RCSO, där nämnaren utgörs av antalet diagnostiserade svårläkta sår i vårddokumentationssystemen.

Nuvarande nämnare utgår från beräknad prevalens av svårläkta sår i Sverige, vilket kan innebära ett stort mörkertal. Den nya beräkningen beräknas vara klar inför Q4 2024.

Databasen

Tillsammans med UCR har RiksSår utfört den planerade specifika registerrapporten för uppföljningen av PSV Svårläkta sår. Enheterna kommer ha möjlighet att ta ut rapporten under Q1 2024. Under 2023 påbörjades arbetet med publika rapporter som ska finnas tillgängliga på RiksSårs hemsida. Detta arbete förväntas vara färdigt Q1 2024.

Datakvalitet och missing data

RiksSårs variabelmanual har uppdaterats under 2023 och en kortare film i registreringsteknik finns tillgänglig på hemsidan. Alla nya användare erbjuds en utbildning i registreringsteknik som tidigare och även ett uppföljande möte en månad efter att de påbörjat registrering.

Under våren genomfördes en planerad systematisk validering av RiksSårsdata och resultatet visade att den håller en hög datakvalitet. Resultatet av denna kommer att publiceras på hemsidan. Valideringen kommer fortsättningsvis att upprepas var tredje år

En kvalitetssäkring av rapporter för uppföljning av vårdförlopp i RiksSår och i ViS har genomförts i samarbete med UCR. Antalet variabler till ViS har utökats under året.

Hemsidan

Hemsidans främsta syfte är att ge användare och allmänhet information om registret och arbetet som bedrivs för patientgruppen med svårläkta sår. Hemsidan uppdateras årligen och utvecklas efterhand som förslag från användarna kommer. Under användardagarna 2023 framkom ett önskemål om att ha en FAQ (frequently asked question) funktion på hemsidan och detta planeras under 2024.

Aktiviteter 2023

De aktiviteter som haft störst fokus under 2023 är journalintegration, E-learning och nationell såråkningsdag.

Arbetsutskottet har haft fortlöpande möten med SKR:s stödfunktion angående journalintegrationsprojektet. RiksSår skulle under 2023 haka på Senior Alerts journalintegrationsprojekt då de båda registren har trycksår gemensamt. På grund av olika omständigheter har detta inte skett vilket gjort att arbetsutskottet fått söka efter en ny mälkund att arbeta mot. Detta arbete kommer att fortsätta under 2024. Ett första utkast på en nationell strukturerad sårmodell har gjorts och Region Stockholm ska bistå med en informatiker under 2024.

En E-learning i sår och sårbehandling har arbetats fram under 2023 och kommer finnas tillgänglig kostnadsfri på hemsidan för personal som träffar och behandlar patienter med svårläkta sår i början på 2024.

Arbetsutskottet har tillsammans med Kamprad projektet planerat för en nationell såråkningsdag som kommer genomföras den 9 februari 2024. Såråkningsdagen kommer denna gången att finansieras av Kamprad projektet. Dagen kommer vara en årlig återkommande aktivitet andra fredagen i februari. I samband med denna dagen har arbetsutskottet skapat nytt material som kommer finnas tillgänglig på hemsidan. I slutet av 2023 gjordes posters i olika format som beskriver hur den lokala sårbehandlingen ska gå till. Fickformat sårbehandling och fickformat basbedömning och basbehandling planeras att bli färdigt i samband med såråkningsdagen.

Användardag

Användardagarna genomfördes fysiskt mellan den 12-13 oktober. Innehållet varierade mellan föreläsare från RiksSår styrgrupp samt workshop där användarna fick möjlighet att träffas och utbyta erfarenheter. RiksSårs arbetsutskott fick med sig flertalet förbättringsförslag från användarna.

Styrgruppsmöte

Den 10:e mars genomfördes ett extrainsatt styrgruppsmöte då nya stadgar är skrivna för RiksSår. Mötet hölls digitalt. Styrgruppens årsmöte hölls digitalt den 5:e september där de nya stadgarna fastslogs. Stadgarna är granskade och godkända av jurist på RCSO. Fortsättningsvis kommer 2 styrgruppsmöten att hållas årligen enligt de nya stadgarna.

Arbetsutskott

Arbetsutskottet har haft fortlöpande möten varannan vecka under första halvan av 2023. Arbetsutskottet hade möten varje vecka under 2023 andra halva. Arbetsutskottet hade 2 planeringsdagar under 2023.

Samverkan med NPO

RiksSår är i kopplat till NPO Hjärt- och kärlsjukdomar men har även samverkan med NPO hud. RiksSår är, som tidigare beskrivet, uppföljningsverktyget till PSV. RiksSår har varit en aktiv samarbetspartner i framtagandet av uppföljningsindikatorerna för PSV Svårläkta sår. Medarbetare i arbetsutskottet har deltagit i dialogmöte och Lärandeträff för utökat samarbete mellan kvalitetsregister och NPO-er, som SKR arrangerade under hösten 2023.

Samverkan med andra nationella kvalitetsregister

Kommunala register

Fem register (RiksSår, Senior alert, Svenska palliativregistret, SveDem och BPSD) som används inom kommunal verksamhet har frekventa möten där möjliga samverkansprojekt diskuteras. RiksSår, Senior alert och Palliativregistret tillhör alla Registercentrum Sydost (RCSO) med centrala personuppgift ansvarig (CPUA) region Jönköping. Med gemensam registerorganisation och CPUA finns ytterligare förutsättningar till synergieffekter registren emellan.

Senior alert

RiksSår och Senior alert har en gemensam länk – nämligen variabeln *trycksår*. Sedan 2013 finns ett samarbete registren i mellan, RiksSår och Senior Alert sitter med i varandras styrgrupper.

Swedvasc

Två kärlkirurger från Swedvasc ingår i RiksSårs styrgrupp. Registren har samma IT-plattform.

Samverkan med patient-/brukarföreningar

RiksSårs patient- och anhörigrepresentanter har medverkat aktivt i styrgruppens arbete sedan 2014. Patientinformationsbroschyren ”Ett register för svårläkta sår – för dig som patient eller anhörig” finns att ladda ned på hemsidan. En film som beskriver hur det är att leva med ett svårläkt sår och ytterligare en patientfilm ”Följ patienten från sår till läkning” kan ses på hemsidan www.rikssar.se.

Samverkan med industrin

RiksSår har ett långtgående och gott samarbete med Swedish Medtech, Branschorganisationen för de medicintekniska företagen. RiksSår har fortsatt sitt samarbete med Dermicus wound under 2023.

Journalintegration

Journalintegrationsprojekt mot kommunal verksamhet har under 2023 stannat upp då det inte funnits någon målkund. Arbetsutskottet har tagit kontakt med en region och några kommuner. Intresse finns men KGC:s prioriteringsordning av kvalitetsregister försvårar arbetet. Dialog med region och kommuner fortsätter under 2024. Journalintegrationsprojekt hänger samman med strukturerad vårdinformation. I slutet av 2023 gjordes ett första utkast av en sårmall som går i enlighet med vårdförloppet svårläkta sår (basbedömning och basbehandling) då RiksSår fått detta i uppdrag från den nationella kunskapsstyrningen via NPO hud. Region Stockholm har gett löfte om att finansiera en informatiker. Mallen ska dels stödja personalen i det kliniska arbetet men också skapa förutsättningar för uppföljning av vårdförloppet svårläkta sår.

Kommunikationsinsatser

Webinar registreringsteknik/struktur

- 230502 Varför RiksSår + registreringsteknik, Göteborgs stad TEAMS
- 230621 Varför RiksSår+ registreringsteknik, Östersunds kommun TEAMS
- 231006 Introduktionsmöte Hudmottagning Sahlgrenska
- 231025 Introduktionsmöte Lugnviks HC
- 231025 Introduktionsmöte Malmö stad
- 231026 Introduktionsmöte Sårcentrum SöS
- 231031 Introduktionsmöte Färjestadens HC
- 230711 Introduktionsmöte primärvård Region Skåne
- 231121 Introduktionsmöte primärvård Region Skåne
- 231206 Introduktionsmöte Dalens VC
- 231212 Introduktionsmöte primärvård Region Skåne
- 231214 Uppföljningsmöte Sårcentrum Sös

Digital fika för registratorer

- 230207
- 230425
- 231205

Digital sårutbildning - Kamprad projektet

- 230214
- 230228
- 231114

Nationella och föreläsningar/konferenser

- 230419-20 Sårsköterskor i Sveriges årliga konferens i Stockholm. Föreläsare och monter
- 230919-20 CKU Sårkonferens Stockholm, föreläsare och monter.
- 231006 Deltagare på kvalitetsregisterdag RSCO Syd.
- 231018-19 Äldreomsorgsdagarna i Stockholm, monter.

Övriga kommunikationsinsatser

230119 Digital föreläsning för SKR tillsammans med övriga ”Äldre-register”

230131 Föreläsning Blekinge tekniska högskola

230401-230430 Fokusbild trycksår med Senior alert – deltog med tre filmer

230426 Open space med Senior alert

230530 MAS/MAR möte

Övriga aktiviteter

Arbetsutskottet har publicerat artiklar med RiksSårs data i fyra nummer av tidskriften Sårjournalen. Arbetsutskottet har även gjort förberedelser inför RUT (anslutning till Register Utilizer tool) och inväntar återkoppling.

Samarbetsmöten med RISE genomfördes för planering av deltagande i gemensamt projekt samt samarbetsmöte med ansvariga för Hemtjänstindex.

Forskningsaktiviteter under året

PEPP för att förebygga återfall i svårläkta sår. En samskapande lösning för en Personlig EgenvårdsPlaneringsProcess. Forskningen är förankrad i RiksSår och utförs av doktorander på Linnéuniversitetet och vid Lunds Universitet under ledning av Prof. Cecilia Fagerström Linnéuniversitetet. Det 3-åriga forskningsprojektet, som påbörjades 2019, har fått anslag på 5 miljoner från Kamprad.

Livs kvaliteten hos patienter med svårläkta sår är ytterligare ett forskningsprojekt som helt finansieras av Kamprad med 4,5 miljoner och som är förankrat i RiksSår. I detta 3-åriga forskningsprojekt görs en nationell kartläggning av 4000 patienter med svårläkta sår utifrån kliniska utfallsmått som sårhelingsstid, smärta och smärtlindring samt antibiotikabehandling.

Förbättrat psykiskt och fysiskt välbefinnande för personer med svårläkta sår i Blekinge med hjälp av ett digitalt dialog- och kunskapsstöd Ett 2-årigt forskningsprojekt inom ramen för Uppdrag Psykisk Hälsa med syfte att införa ett digitalt dialog- och kunskapsstöd som utgår från Sårcentrum i Blekinge för att förbättra omhändertagandet av individer med svårläkta sår. Detta för att öka det psykiska och fysiska välbefinnandet och livskvaliteten för målgruppen. Vidare är syftet att utveckla ett gemensamt arbetssätt mellan kommunal och regional verksamhet. Projektet finansieras av statliga stimulansmedel på 4 120 000 kr AIWO Project: AI technology for Wound Assessment and Monitoring med projektledare Dimitri Beeckman, Örebro University

KUPP - Kvalitet Ur Patientens Perspektiv. Samarbetsprojekt med Karlstad universitet, RiksSår och Sårcentrum Blekinge. Projektet har lagts på is under 2023.

Vetenskapliga publikationer 2023

Finns publicerade på RiksSårs hemsida.

Övergripande om personal

Under första halvan av 2023 drev fyra medarbetare registret och registerutvecklingen genom; support av registret; implementering av registret; redogörelse för årsrapport och verksamhetsberättelse och uppdaterat IT system. Under andra halvan av 2023 tillkom 2 nya medlemmar till arbetsutskottet. I oktober slutade en av medarbetarna och ersattes av en ny.

Registerkoordinator	40 %
Registerhållare	40 %
Styrgruppsordförande	20 %
Projektledare	30 %

Sammanfattande kommentar om ekonomi

Sammanfattningsvis har RiksSår under 2023 använt de medel som beviljats från SKR till framför allt lönekostnader, E-learning och kostnader för utveckling och förvaltning till registercentrum UCR. En större arbetsinsats (journalintegration) som var planerad att genomföras 2023 har fått skjutas fram till 2024, vilket resulterade i ett visst överskott vid beräkning av utgående balans.

Attesträtt

Alla fakturor konteras på ekonomiavdelningen Region Jönköping, därefter motattesteras fakturorna av registerhållaren. I nästa led beslutsattesteras de av behörig personal i Region Jönköping. Registerhållare har haft regelbundna möten med ekonom på Region Jönköping, där räkenskaperna har granskats.

Några avslutande rader

Som ny vid rodret väntar nya utmaningar och lärdomar men också möjlighet att blåsa nytt syre till glöden som kännetecknar RiksSår och alla användare och styrgruppsmedlemmar. Vi fortsätter kämpa för patientgruppen för att nå jämlik och evidensbaserad vård i hela Sverige!

Växjö 20240201

María Boström

Registerhållare RiksSår
maria.bostrom@rikssar.se